

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

**Directie Voeding
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
mr. drs. R. van Riel
(Senior) Beleidsmedewerker
T 070 340 76 26
r.v.riel@minvws.nl

Datum
Betreft Wijzigingen Drank- en Horecawet per 1 januari 2014

Kenmerk
153483-110681-VGP

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Geacht college,

Graag informeer ik u met deze brief over de wijzigingen in de Drank- en Horecawet (DHW) die per 1 januari 2014 van kracht zullen worden.

Wijzigingen per 2014

Verhoging leeftijdsgrens alcoholhoudende drank van 16 naar 18 jaar

Per 1 januari 2014 verhoogt de rijksoverheid de leeftijdsgrens voor alcoholhoudende drank van 16 naar 18 jaar. Reden hiervoor is dat we jongeren willen beschermen tegen de schadelijke gevolgen van alcohol. De hersenen van jongeren zijn nog in ontwikkeling. Drankgebruik in de puberteit kan de opbouw van de hersenen beschadigen.

Het parlement heeft onlangs ingestemd met het voorstel tot wijziging van de DHW. Vanaf 1 januari a.s. mag aan jongeren onder de 18 jaar geen alcoholhoudende drank worden verkocht. Ook mogen jongeren onder de 18 dan geen drank meer aanwezig hebben op voor het publiek toegankelijke plaatsen (straat, park, café etc.¹). De maatregelen gelden voor iedereen die op of na 1 januari jonger is dan 18 jaar. Er komt geen overgangsregeling voor de jongeren die dan 16 of 17 jaar zijn en aan wie volgens de huidige wet wel alcohol mag worden verkocht. Voor uw toezichthouders betekent dit dat zij vanaf 1 januari a.s. voor alle alcoholhoudende drank (zwak en sterk) een leeftijdsgrens van 18 jaar moeten hanteren bij de handhaving van de DHW.

Verplicht opstellen gemeentelijk preventie- en handhavingsplan

Naast bovengenoemde leeftijdsgrensverhoging wordt in de wet een nieuwe verplichting voor gemeenten opgenomen, namelijk dat gemeenten voortaan een preventie- en handhavingsplan alcohol moeten opstellen. Uiterlijk 1 juli 2014 dient uw gemeenteraad het eerste preventie- en handhavingsplan te hebben vastgesteld (dit blijkt uit artikel 43a DHW). Vervolgens dient dit plan gelijktijdig met de vaststelling van nota gemeentelijk gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13 van de Wet publieke gezondheid, vastgesteld te worden. Onderstaand treft u de minimale eisen aan waaraan een dergelijk plan moet voldoen.

---

¹ Met uitzondering van supermarkten

Artikel 43a DHW lid 2 en 3:

2. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet.

3. In het plan wordt in ieder geval aangegeven:

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet publieke gezondheid;
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

Communicatie

Communicatie over wetswijziging

VWS start begin december een communicatietraject om jongeren en hun omgeving (ouders, verkopers, barmedewerkers in sportkantines, etc.) te informeren over de nieuwe leeftijdsgrens van 18 jaar en het feit dat jongeren zelf strafbaar zijn als ze op voor het publiek toegankelijke plaatsen alcohol aanwezig hebben. Deze communicatie zal bestaan uit folders die in supermarkten worden uitgedeeld evenals berichtgeving in huis-aan-huis bladen. Dit communicatietraject duurt 2 à 3 maanden.

Het Trimbos-instituut zal alle schoolmateriaal en publieksinformatie aanpassen aan de nieuwe leeftijdsgrens.

Meerjarige campagne over sociale norm

Daarnaast start medio november een meerjarige (massamediale) campagne met als doel het versterken van de sociale norm dat het normaal is als je voor je 18^e niet drinkt. Dit is een campagne van diverse partijen (Koninklijke Horeca Nederland, de in het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel verenigde supermarkten, KWF Kankerbestrijding, het Longfonds, GGD'en, GGD Nederland, NOC*NSF, het Trimbos-instituut, de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA), Thuiswinkel.org en de ministeries van VenJ, AZ en VWS).² Deze partijen maken afspraken met elkaar over de wijze waarop over de sociale norm wordt gecommuniceerd.

In overleg met betrokken partijen wordt communicatiemateriaal met beeldmerk van de campagne ontwikkeld dat deze partijen kunnen gebruiken. U kunt hierbij denken aan posters, beurtbalkjes voor op de lopende band bij de kassa, kaartjes voor bij de schappen van een winkel, of aan deurstickers voor bijvoorbeeld supermarkten, sportkantines en horecagelegenheden waaruit blijkt dat zij onder de 18 geen alcohol verkopen.³

² Op het moment dat het wetsvoorstel voor de leeftijdsgrensverhoging tabak van 16 naar 18 jaar is goedgekeurd door het parlement, zal ook tabak worden toegevoegd aan deze campagne.

³ Met deze sticker kan meteen worden voldaan aan het vereiste uit artikel 20 lid 5 van de DHW, namelijk dat "bij de voor het publiek bestemde toegang tot een horeca lokaliteit, een slijtlokaliteit, een ruimte als bedoeld in artikel 18, tweede lid, of een vervoermiddel waarin bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank wordt verstrekt, duidelijk zichtbaar en goed leesbaar dient te worden aangegeven welke leeftijdsgrens of leeftijdsgrenzen gelden."

Ook op lokaal niveau zullen acties worden ingezet in het kader van deze campagne. Waarschijnlijk is in uw gemeente de GGD, een instelling voor verslavingszorg of bijvoorbeeld een sportkantine aangesloten bij de sociale norm campagne. Het Trimbos-instituut faciliteert partijen hierbij met advies op maat en een informatie-toolkit voor professionals.

Uw mogelijkheden

Sinds 1 januari 2013 zijn gemeenten verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de DHW. Effectieve handhaving door de gemeentelijke toezichthouders is een belangrijke schakel om de naleving van de nieuwe leeftijdsgrens van 18 jaar te vergroten. Ook met effectief preventiebeleid, zoals het maken van afspraken met bijvoorbeeld ondernemers over het aan banden leggen van stuntprijzen en happy hours, kunt u in uw gemeente veel bereiken op het gebied van het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik. Preventie en handhaving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Een integrale aanpak waarin deze elementen een plek krijgen biedt uw alcoholbeleid de beste kans van slagen.

Ook zijn in de wet al diverse instrumenten opgenomen waarmee u kunt optreden tegen partijen die hun verantwoordelijkheid niet nemen. Denk aan het tijdelijk sluiten van de alcoholafdeling van een supermarkt als de leeftijdsgrens 3 keer binnen 1 jaar wordt overtreden (de zogenaamde *3 strikes out*) of aan het schorsen van de vergunning. Het nieuwe preventie- en handavingsplan biedt een uitgelezen mogelijkheid om preventie en handhaving met elkaar te verbinden. Dit komt zowel ten goede aan de gezondheid van de inwoners van uw gemeente als aan de preventie van alcoholgerelateerde problemen rond veiligheid en overlast, zoals vernielingen en geweld.

Meer informatie

> Heeft u nog vragen over de wetswijziging, dan kunt u contact opnemen met de heer mr. K. Hollemans, ministerie van VWS: 070-3406167 / k.hollemans@minvws.nl.

> Met vragen over het communicatietraject kunt u contact opnemen met mevrouw mr. drs. R. van Riel, ministerie van VWS: 070-3407626 / r.v.riel@minvws.nl.

> Uw regionale GGD of instelling voor verslavingszorg kan u informeren over de lokale campagneactiviteiten en uw mogelijke rol daarin.

> Informatie over het goed vormgeven van lokaal alcoholbeleid vindt u in de Handreiking Gezonde Gemeente (themadeel alcohol) van het Centrum Gezond Leven: <http://www.loketgezondleven.nl/gemeente-en-wijk/gezonde-gemeente/alcohol/>.

> Het Trimbos-instituut kan u desgewenst ondersteunen bij het vormgeven van een veilig en gezond horecabeleid: <http://www.trimbos.nl/onderwerpen/preventie/uitgaan-alcohol-en-drugs/helpdesk>.

> Voor ondersteuning bij de uitvoering van de DHW kunt u een beroep doen op

het Expertisecentrum Handhaving Drank- en Horecawet van de NVWA:
<http://www.handhavingdhw.nl/>.

**Directie Voeding
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Ik vertrouw er op u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn